

KOMENTÁŘ MINISTERSTVA FINANCÍ K PRACOVNÍ VERZI ZPRÁVY O POSOUZENÍ SOULADU S PŘEDPISY

1. Obecně ke všem zprávám

- záhlaví všech zpráv obsahuje větu „Zpráva o posouzení souladu k 29. říjnu 2004“, což však může být pochopeno tak, že soulad byl posuzován k 29. říjnu a ne k dřívějšímu datu (datu ukončení auditních prací). Doporučuji odstranit úplně (datum vydání zprávy je také na úvodní stránce);
- pro lepší přehlednost by bylo vhodné číslovat zjištění u jednotlivých institucí – např. formou A1, B3 atd. (tyto odkazy jsou použity dále v našich připomínkách);
- prosím o **zařazení připomínek**, které obdržíte od řídicích orgánů, přímo **ke zjištěním, ke kterým se vztahují**. Domnívám se, že tento způsob zajistí lepší provázanost než zařazení komentářů odděleně od zjištění;
- s ohledem na název zprávy (Zpráva o posouzení souladu s předpisy) se domníváme, že požadavky na kapacitu lidských zdrojů nejsou v ustanoveních nařízení Evropské komise konkretizovány, a proto není možné posuzovat soulad s těmito ustanoveními;
- v úvodním názvu auditorské zprávy i podepsané smlouvě se píše o „auditu systémů implementačních struktur“ přičemž se následně v textu auditorské zprávy, např. na str.1 objevuje jiné slovní spojení - „systémový audit plánované implementační struktury“. Doporučujeme názvosloví upravit;
- doporučujeme uvést celý název smlouvy mezi MF a PwC hned v úvodu na str. 1 a zavedenou zkratku Smlouva pak uvádět ve zbytku textu (odlišně uvedeno na str. 3, jinak opět uvedeno na str. 5);
- na str.12 je v cíli auditu PwC pod bodem 3 uvedeno „**vyškolit omezený počet zaměstnanců MF v kontrolních a auditorských činnostech, potřebných pro certifikaci výdajů a pro postupy, týkající se Prohlášení při ukončení pomoci**“- bez jakéhokoliv výsledku zmíněného v auditorské zprávě (počet pracovníků odboru 17 a 55) – předpokládáme, že tato informace bude uvedena v dokumentu „**Project completion report**“, který má být podle kontraktu vydán do 1 měsíce po ukončení auditních prací – viz ToR str. 16;
- obecně prosíme o revizi textu – pravopisu a překlepů (zejména není vždy dodržena shoda podmětu s přísudkem);
- doporučujeme zrevidovat seznamy legislativy, tak aby obsahovaly pouze platné zákony/vyhlášky/nařízení.

2. Zpráva pro PA/CHU – formální připomínky

- str. 1, Úloha auditora: doplnit, že se jedná o nařízení Komise a nařízení **Rady**;
- schéma na str. 18: nahradit termín „Náměstek ředitele odboru za „Zástupce ředitele odboru“;
- na str.43 je uvedeno **Nařízení Komise č.430/2001** místo Nařízení Komise č.438/2001;

3. Komentáře za Platební orgán

- str. 4, kap. 1.3, 3. bod – Nebyly vytvořeny postupy potřebné pro ověření certifikace výsledků čerpání ze SF/CF – není v souladu se skutečností. Auditorům byla v termínu do 31.7.2004 předána konečná verze Metodiky certifikace výdajů Fondu soudržnosti a návrh Metodiky certifikace výdajů strukturálních fondů (viz kapitola 3 zprávy). Pokud měli auditoři na mysli konkrétně nález D1, je třeba toto výslovně uvést. Žádáme dané zjištění přehodnotit/odstranit;
- D1 – PO zajistí zahrnutí postupů pro provedení kontrol na místě do manuálu PO do 30. 11. 2004. Upozorňuji na skutečnost, že do konce roku 2004 nebude PO žádat o prostředky do EK, a tudíž tyto chybějící postupy neohrozí řádné provádění certifikace;
- D2 – tvrzení, že v oddělení certifikace pracují čtyři osoby je zavádějící a nepřesné. Upozorňuji, že v části J manuálu PA, který měli auditoři k dispozici a na který se v nálezů odkazují, je uvedeno, že na certifikaci výdajů se podílí 7 pracovníků v rámci oddělení Certifikace, akreditace a finanční perspektivy;
- F1 - vkládání směnných kurzů do IS VIOLA SF/CF bylo zapracováno do části G 7.1.1. a bude zahrnuto v další aktualizované verzi části G manuálu Platebního orgánu. Upřesňujeme, že směnné kurzy ČNB jsou denně automaticky importovány z ČNB, kurzy ECB jsou manuálně jednou měsíčně vkládány do IS VIOLA pověřeným zaměstnancem odboru Národního fondu;
- G1 - Flexibilní spolupráce MF s externím dodavatelem systému Viola SF/CF - firmou Krabat cz, s.r.o. trvá již přes dva roky a dosavadní průběh spolupráce probíhal k plné spokojenosti obou zúčastněných subjektů. Ze smlouvy o vývoji uvedeného systému (č. smlouvy 403/037/2004, bod VI., odstavec 4) navíc vyplývá, že dodavatel vždy po ukončení určité vývojové fáze produktu odevzdá veškeré zdrojové kódy s úplnou dokumentací, jak je správně konstatováno ve zprávě auditora. Tyto zdrojové kódy jsou uloženy na MF v odboru 38, čímž je z našeho hlediska toto riziko dostatečně řízeno a konformita fungování systému Viola SF/CF pro případ náhlého ukončení spolupráce MF s firmou Krabat cz, s.r.o. je zajištěna;
- G2 – 2. odstavec - uvádíte, že nedošlo k řádnému otestování certifikace, avšak proces certifikace není zaznamenáván v systému VIOLA, pro certifikaci jsou pouze některá data uvedená ve Virole využívána;
- G2 – 3. odstavec - uvádíte, že „neexistují žádné oficiální doklady o změnách, kterými systém prošel od té doby, ani o provedeném testování“. Požadavky na změny v IS VIOLA jsou evidovány na formuláři I 6, kde je rovněž obsaženo vyjádření objednavatele, zda došlo k realizaci požadované změny;
- G2 – 4. a 5. odstavec - dokumentaci k rozhraní mezi IS MSSF-Central a Viola SF/CF a testování tohoto rozhraní je vzhledem k jeho povaze (fyzická vzdálenost mezi oběma stranami přenosu) nutné schvalovat a realizovat elektronickou cestou. V elektronické formě jsou změny v rozhraní plně dokumentovány. Vzhledem k technické povaze je testování prováděno zhotoviteli systémů, přičemž zadavatelé (MMR, resp. MF) jsou o výsledcích informováni a schvalují další případné potřebné změny;
- G2 – 6. odstavec - podrobný **protokol z walkthrough testu** (úroveň PJ i PO), který proběhl se žádostmi SROP ve dnech 14. a 20.9.2004 je k dispozici;
- G2 – doporučení – 2. odstavec - postupy změnových požadavků jsou nastaveny. Veškeré změny nad rámec smlouvy o vývoji a standardní údržby jsou požadovány na předepsaných formuláři, podepsaných oprávněnými zaměstnanci NF, a je v nich

- dokumentován i další postup řešení požadavku a jeho výsledek. Zhotovitel obdrží formulář nejen e-mailem, ale i v písemné formě. Viz Smlouva/Zápis o poskytnutí IS Viola SF/CF na PJ a Manuál postupů Platebního orgánu pro SF/CF;
- G2 – doporučení – 5. odstavec - změnové řízení bylo doplněno o postupy testování, evidence změn a zaprotokolování instalace každé nové verze. Pro testování nové verze bude stále existovat oddělená testovací databáze – toto testování tak nijak neohrozí živá data. Protokol o testování a implementaci změn je k dispozici;
 - G2 – doporučení – 6. a 7. odstavec - přístup k živému prostředí na MF není možný bez povolení a asistence systémového administrátora MF. Veškeré změny v systému jsou zaznamenávány (logy); Dodavatelé budou mít dočasně přístup k datům pouze v době účetní uzávěrky (konsolidace dat ze dvou účetních systémů) a v případě krizových událostí;
 - G3 - havarijní plán – plán obnovy provozu informačního systému Viola SF/CF byl v průběhu září 2004 dokončen a schválen příslušnými zainteresovanými subjekty, kterými jsou odbor 55 – Národního fondu, odbor 33 – Integrace systémů informačních technologií a odbor 38 – Informačních systémů a služeb. Originální podepsané verze havarijního plánu jsou uloženy na všech výše uvedených odborech;
 - G3 – doporučení - pokud jde o doporučení, aby ukončení spolupráce firmy Krabat cz, s.r.o. bylo považováno za jednu z havarijních situací, je nutné konstatovat, že tento problém je řešen úschovou veškerých zdrojových kódů k IS Viola SF/CF na MF, konkrétně v odboru 38. V rámci nejbližší aktualizace havarijního plánu bude zváženo zařazení této možné krizové situace do havarijního plánu;
 - G4 – 1. odstavec - podpora transferu dat bude zahrnuta do požadavků uvedených ve smlouvě o údržbě a provozu. Tato smlouva je v současné době připravována tak, aby mohla navázat přímo na ukončení vývoje systému. Nastavení uživatelských práv je od měsíce září 2004 kompletně prováděno pracovníky NF;
 - G4 – 2. odstavec + doporučení 2. a 3. odstavec - Nastavování přístupových práv – viz výše. Veškeré přístupy do systému jsou zaznamenávány (logy). Zásah do systému na serveru MF není možný bez povolení a asistence systémového administrátora MF. Dodavatelé budou mít dočasně přístup k datům pouze v době účetní uzávěrky (konsolidace dat ze dvou účetních systémů) a v případě krizových událostí;
 - G5 - upozorňujeme, že provedení kompletního walkthrough testu bylo podmíněno NF přenesením úplných a koherentních dat o projektech do IS Viola SF/CF z MSSF-Central. Data v požadovaném rozsahu byla do testovací databáze Viola SF/CF exportována z MSSF Central v září 2004 a ihned následně byl ve dnech 14. a 20. září 2004 proveden kompletní walkthrough test na datech za program SROP, z něhož byl pořízen podrobný protokol, který je k dispozici;
 - G5 – doporučení - Upřesňujeme, že v IS Viola SF/CF lze testovat procesy až počínaje bodem 4, t.j když systém obdrží data o žádosti z MSSF Central. Testování pokračuje v následujících krocích :
 - PJ žádost KP zkontroluje a zaúčtuje
 - PJ zpracuje souhrnnou žádost na PO
 - PO souhrnnou žádost zkontroluje a zaúčtuje
 - PO převede prostředky PJ

- PJ provede úhradu žádosti KP

4. Komentáře za CHU

- není nám jasné, jaký byl smysl požadavku PwC, na základě něhož jsme ještě 3.9.2004 posílali PwC k posouzení vyžádané upřesněné podklady. Přestože, jak PwC píše v auditorské zprávě, „v období mezi 1. srpnem a 20. zářím 2004 proběhlo další testování a – tam, kde to bylo možné – také přezkoumání procesního manuálu a rozhovory se zaměstnanci“, vyžádané podklady k 3.9.2004 nebyly vzaty v úvahu, ani nám k nim nebyl poskytnut žádný komentář;
- míra podrobnosti pracovních postupů je věcí subjektivního pohledu. Posuzování a následné požadavky auditorů PwC na rozsah detailnosti považujeme v mnoha případech za zbytečně přísné. Domníváme se, že systém je nastaven funkčně a že se k podrobnosti pracovních postupů a jejich zdokonalování budeme průběžně vracet na základě praktických zkušeností získávaných během realizace celého procesu implementace finančních prostředků poskytovaných ze SF a CF;
- ze strany Evropské Komise, která posuzuje zajištění všech požadovaných funkcí v implementační struktuře fondů EU v souladu s jejich platnými předpisy, nebyly doposud při žádných jednáních identifikovány žádné závažné nedostatky z hlediska kompetencí CHJ v kontrolním systému. To platí i pro úkoly související s nastavením kontrolních systémů fondů EU ještě před reorganizací odboru (pro úplnost připomínáme, že od 1. 10. 2004 bylo poradou vedení Ministerstva financí schváleno posílení útvarů CHJ zabývajících se kontrolou zahraničních prostředků);
- výrok a jeho formulace:

U platebního orgánu se ve výroku uvádí, že **NEBYLY VYTVOŘENY POSTUPY PROVĚŘENÍ CERTIFIKACE VÝSLEDKŮ ČERPÁNÍ SF A FS, PŘESTO PO, VE VŠECH OSTATNÍCH VÝZNAMNÝCH OHLEDECH, JE V SOULADU S POŽADAVKY....**

U CHJ se naproti tomu uvádí, že **NEBYLA PLNĚ VYTVOŘENA DOKUMENTACE PLÁNOVANÝCH POSTUPU PRO PROHLÁŠENÍ PŘI UKONČENÍ POMOCI a CHJ NENÍ VE VŠECH VÝZNAMNÝCH OHLEDECH V SOULADU S POŽADAVKY**

V této souvislosti není jasný význam slov **VE VŠECH VÝZNAMNÝCH OHLEDECH** x **VE VŠECH OSTATNÍCH VÝZNAMNÝCH OHLEDECH** při jednotném zadání, které je uvedeno na str. 5, a shodném rozsahu nálezů auditu PwC.

Dodatečný komentář PricewaterhouseCoopers

Chybějící postupy u platebního orgánu tvoří relativně malou část aktivit tohoto subjektu. Postupy pro prohlášení při ukončení pomoci tvoří klíčovou část celkového výroku CHJ. To je i důvodem pro rozdílné formulace výroků pro PO (ve všech ostatních významných ohledech) a CHJ.

- B1 - obdobná poznámka by měla být uvedena i v tabulce pod písm. E, jelikož také analýza rizik byla společností PwC předána ve stanovené lhůtě;

- na str. 22 se uvádí, že „podle Nařízení EK č. 438/2001 a č. 1386/2002 je dodržení postupů týkajících se prohlášení při ukončení pomoci nutnou podmínkou pro to, aby Evropské komisi **mohla být zaslána žádost** o vyplacení konečné platby (doplatku)“ - z uvedených nařízení v anglickém jazyce však vyplývá odlišná povinnost, než se uvádí ve zprávě PwC;

Dodatečný komentář PricewaterhouseCoopers

Dle názoru auditora je předmětná formulace věcně správná.

- odd. 171 nezpracovávalo Pokyn k postupu při zpracování prohlášení při ukončení pomoci, přesto se uvádí v popisu pokynů odd. 171 místo odd. 174, které uvedený Pokyn vypracovalo a bude provádět jeho případné obměny (bylo sděleno na jednání se zástupcem PwC Ing. Beranem);
- odd. 171 nezpracovávalo ani některé další Pokyny a Metodické pomůcky uváděné na str. 47, navíc předmětem auditu PwC nebyla oblast nesrovnalostí, přestože se uvedená problematika objevuje v jednom z Nařízení Komise uvedených v Příloze II - nikde ve zprávě se neuvádí provedení auditu PwC u odd. 173 CHJ, které mělo uvedenou problematiku před reorganizací CHJ v pracovní náplni dle Organizačního řádu MF;
- pracovníkům PwC bylo několikrát vysvětleno, že **Pokyn a Pracovní postup či Operační manuál** není z pohledu CHJ totožná věc – přesto PwC zmíněné sféry specifikující činnosti spojuje např. na str.52;
- „winding-up body“ je přeloženo do češtiny rozdílně a to buď jako „jednotka pro prohlášení při ukončení pomoci“ např. na str. 5 nebo „oddělení pro prohlášení při ukončení pomoci“ např. na str.50, přestože v Metodice finančních toků a kontroly SF a FS, kterou mělo PwC k dispozici, se mluví o „útvary pro winding-up“.

5. Komentáře za Interní audit Ministerstva financí

- str. 43, L1 - není uvedeno, že IA zabezpečuje výkon veřejnosprávní kontroly uvnitř resortu MF. Veřejnosprávní kontroly jsou prováděny v souladu s plánem veřejnosprávních kontrol, který je dílčí součástí ročního plánu auditu. Při přípravě plánu auditu je tedy část kapacity vyhrazena pro tuto činnost. V současné době má oddělení IA 11 celkem zaměstnanců včetně vedoucího oddělení.
- str. 43, L2 - ve smyslu Statutu IA zajišťuje útvar též konzultační činnost, která je zaměřena na přidávání hodnoty tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení procesů. Na rozdíl od výše uvedeného uvádí zpráva PwC, že technická a metodická pomoc při sjednocování analýzy rizik jednotlivých útvarů MF je jednou z významných aktivit oddělení IA a že v procesu hodnocení rizik vykonává interní audit koordinační a poradenskou úlohu.

12. 11. 2004